

Fővárosi Ítéltábla
mint másodfokú bíróság
2.Mf.31.323/2020/6.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Kosdi Ügyvédi Iroda (felperesi jogi képviselő címe, ügyintéző: dr. Kosdi Kornél ügyvéd) által képviselt **Felperes1** (Cím2) felperesnek – a Dr. Bedenek Attila ügyvéd (I. rendű felperesi jogi képviselő címe) által képviselt **I.r. alperes neve „f.a.”** (alperes címe.) I. rendű és a Dr. Bak Sándor ügyvéd (jogi képviselő címe2.) által képviselt **II.r. alperes** (Cím3) II. rendű alperesek ellen kártérítés megfizetése tárgyában indult perében a Fővárosi Törvényszék 13.M.70.011/2020/25. számú ítéletével szemben a II. rendű alperes által 26. sorszámon benyújtott fellebbezés folytán – tárgyaláson kívül – meghozta az alábbi

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett részében megváltoztatja és a II. rendű alperes vonatkozásában a keresetet elutasítja, továbbá mellőzi a II. rendű alperes kötelezését 164.000 (egyszázhatvannégyezer) forint felperesi perköltség, 239.142 (kettőszázharminckilencezer-egyszáznegyvenkettő) forint állam által előlegezett költség, illetve 197.000 (egyszázkilencvenhétézer) forint eljárási illeték megfizetése tárgyában.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az a II. rendű alperesnek első- és másodfokú perköltség címén 118.000 (száztizennyolcezer) forintot.

A fellebbezési eljárás 126.000 (egyszázhuszonhatezer) forint összegű illetékét az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság ítélete és az általa megállapított tényállás

[1] A Fővárosi Törvényszék a 2020. október 28. napján hozott 13.M.70.011/2020/25. számú ítéletével az I. és a II. rendű alpereseket egyetemlegesen

kötelezte a felperes javára gondozási költség címén 60.000 költségpótló kártérítés, gyógyszerköltség címén 15.000 forint költségpótló kártérítés, illetve 1.500.000 forint nem vagyoni kártérítés és annak késedelmi kamata megfizetésére. Az elsőfokú bíróság ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította.

[2] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes 2013. szeptember 30-án kötött munkaszerződést az I. rendű alperessel, mely alapján 2013. október 01-jétől jött létre munkaviszony közöttük munkaerőkölcsönzés céljából, a felperes munkaköre személy- és vagyonőrként lett meghatározva. Az I. rendű alperes ekkortól a II. rendű alperes részére munkaerőkölcsönzés keretében munkavégzésre utasította a felperest a II. rendű alperes birtokában lévő helység-öböl szigetnyelvén található telephelyen, ahol a felperesnek vagyonőrzési munkát kellett végeznie. A kikölcsönzésről okirat nem készült, a felperes írásbeli utasítást, tájékoztatást a munkaerőkölcsönzés feltételeiről nem kapott.

[3] A felperes váltótársa a feladatok ellátása során tanú³ volt, aki szintén munkaerőkölcsönzés céljából volt az I. rendű alperes munkavállalója és vagyonőri feladatokat végzett a II. rendű alperes részére. A felperes és tanú³ munkavédelmi oktatásban nem részesültek, munkavédelmi felszerelést, munkaruházatot nem kaptak. A munkát egy olyan építkezési területen kellett ellátniuk, ahol munkagépek voltak, emiatt a terep hepehupás volt, sok gödörrel.

[4] 2013. október 12-én a felperesnek éjszakai őrzési feladatokat kellett végeznie, amikor tanú³tól átvette a szolgálatot. A felperes éjjel 1 óra körül őrjáratra indult a munkaterületen, amikor valamiben elesett, a bokája kibicsaklott. A baleset bekövetkezésekor esős volt az időjárás. A munkaterület nem volt kivilágítva, világítás céljából a felperes munkaeszközt nem kapott, ezért a saját elemlámpáját használta. A felperes a baleset tényét vezető munkahelyi vezetőnek jelentette be, aki az I. rendű alperes munkavállalója volt.

[5] A felperes kórházba szállítását követően orvosi ellátásban részesült, később műtetre is sor került. Rehabilitációja gyógytornából állt, illetve rendszeres orvosi kontrollvizsgálatokon kellett megjelennie. A balesettel összefüggésben a felperesnél 25%-os munkaképességcsökkenés alakult ki.

[6] A Megyei Kormányhivatal Munkavédelmi és Munkaügyi Igazgatási, Szakigazgatási Szerve a 2014. január 20-i határozatával az I. rendű alperest kötelezte a baleset kivizsgálására és munkabaleseti jegyzőkönyv felvételére. A határozat tartalmazott arra vonatkozó utalást, hogy a munkáltató kiléte bizonytalan. A felperes a baleset bejelentésekor másik céget jelölt meg munkáltatóként, azonban a kormányhivatal az I. rendű alperest kötelezte a baleset kivizsgálására. Az I. rendű alperes ügyvezetője (ügyvezető) 2014. január 23-án írásban nyilatkozott arról, hogy a felperest munkaidőben, munkavégzés közben érte baleset, amelyet azonban nem tekintett munkabalesetnek, mert a felperes magáncélú tevékenysége során sérült meg.

[7] Ezt követően a kormányhivatal a felperes balesetét munkabalesetnek minősítette és elrendelte annak kivizsgálását, munkabalesetként történő bejelentését, illetve munkabaleseti jegyzőkönyv felvételét. Az I. rendű alperes 2014. április 3-án, illetve május 8-án munkabaleseti jegyzőkönyvet állított ki, melyben megállapította, hogy a baleset a II. rendű alperes helység telephelyén történt járőrözés közben, amikor a körbekerített munkaterületen a vagyoni munka ellátása során a felperes megbotlott valamiben. A munkabaleseti jegyzőkönyvet az I. rendű alperes ügyvezetője írta alá, a jegyzőkönyvön kézzel írva a következő megjegyzés szerepel: „Mert megszűnt a munkaerőkölcs., az alkalmazó átvette főállásba.”

[8] Az elsőfokú bíróság mindezen tényállás alapján vizsgálta a felperes keresetét, melyben az I. és a II. rendű alperesek egyetemleges kötelezését kérte munkaerőkölcsönzésre hivatkozva a balesettel összefüggésben keletkezett költségei, illetőleg nem vagyoni kártérítés megfizetésére.

[9] Az elsőfokú bíróság a baleset bekövetkezésének időpontjára tekintettel a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 22. § (1), (4) bekezdés, 29. § (1) bekezdés, 53. §, 166. §, 167. §, 177. §, 217.§, 218. §, továbbá 221. §-ai alkalmazásával bírálta el a jogvitát.

[10] Kifejtette, a perben nem volt vitatott, hogy a felperes a baleset idején az I. rendű alperessel munkaviszonyban állt az írásbeli munkaszerződés szerint. A baleset bekövetkezésének ténye sem volt vitatott. Az elsőfokú bíróság a Pp. 3. § (3) bekezdésére utalva kifejtette, hogy az alperesek vitatására tekintettel a felperesnek kellett bizonyítani a perben, hogy az I. és II. rendű alperes közötti munkaerőkölcsönzésre irányuló megállapodás alapján került sor a foglalkoztatására.

[11] Az elsőfokú bíróság megállapította, nem álltak rendelkezése azok az okiratok, amelyekből a kikölcsönzés ténye kétségtelenül megállapítható lett volna. Nem lehetett biztosan megállapítani, hogy a kikölcsönzésre vonatkozó iratok hiányának az volt az oka, hogy ilyen iratok egyáltalán nem léteztek, vagy csupán jelen perben nem voltak fellelhetőek. A bírósági gyakorlatra utalva nem értékelte a felperes terhére, hogy a munkaerőkölcsönzéssel kapcsolatos munkaügyi dokumentációk bizonyítékként nem lettek becsatolva. Az elsőfokú bíróság ebben a körben releváns és a per érdemi elbírálására kiható jelentőségű ténynek tekintette, hogy a felperes I. rendű alperessel kötött munkaszerződése tartalmazta a munkaerőkölcsönzés kifejezést, ezenkívül bizonyítékként értékelte a balesetet követő hatósági eljárás során keletkezett iratokat is. Ezek között az I. rendű alperes ügyvezetője tett munkaerőkölcsönzésre utaló nyilatkozatot. A munkabaleseti jegyzőkönyvek a baleset helyszínét egyértelműen a II. rendű alperes birtokában lévő munkaterületként határozták meg, illetve a felperes a baleset bekövetkezésekor pontosan azt a feladatot látta el, amire a munkaerőkölcsönzésre irányuló munkaszerződés vonatkozott.

[12] Az elsőfokú bíróság függetlenül attól, hogy a hatósági eljárásban hozott határozatok a munkaerőkölcsönzésre vonatkozóan nem tettek említést, jelentőséget tulajdonított annak, hogy a 2014. február 21-i munkaügyi hatósági határozat szerint a felperes az I. rendű alperes munkavállalójaként a II. rendű alperes területén végzett őrzés-védelmi tevékenységet. A munkaerőkölcsönzés tényét tanú3 tanúvallomása is megerősítette, illetve közvetett információja a felperes hozzátartozójának, K.Sz.nak is volt a kikölcsönzés tényéről.

[13] Az elsőfokú bíróság egyéb bizonyítási indítvány, illetve az indítványozott személyek idézhetősége hiányában a rendelkezésre álló adatokat értékelte a tényállás megállapításakor. A felperes által csatolt jelenléti íveket nem értékelte bizonyítékként arra hivatkozva, hogy az nem a II. rendű alperestől, illetve a számára biztonsági feladatokat ellátó eljárást segítő1-től származott. Nem merült fel adat azzal kapcsolatban, hogy a felperes a eljárást segítő1-vel állt volna jogviszonyban és azzal kapcsolatban sem, hogy ez a kft. kölcsönözte volna ki a felperest. Ugyanakkor az a tény, hogy ez a társaság őrzési munkát végzett a II. rendű alperes részére a perbeli területen, nem zárta ki, hogy a II. rendű alperes emellett igénybe vett munkaerőt munkaerőkölcsönzés keretében is erre a célra. Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság a eljárást segítő1 tevékenységével összefüggő részletesebb bizonyítást nem tartott szükségesnek és megállapította, hogy az I. rendű alperes munkaerőkölcsönzés céljából foglalkoztatta a felperest, akit ennek keretében engedett át a II. rendű alperes részére a helység szigetnyelv-öböl munkaterület vagyonvédelme körében.

[14] Az elsőfokú bíróság vizsgálta, hogy a felperes balesete munkaidőben, illetve munkavégzés során következett-e be. tanú3 tanúvallomása alapján bizonyítottanak tekintette, hogy a felperes munkavégzés és nem szabadidős tevékenység, illetve nem horgászat céljából jelent meg a munkaterületen a baleset napján. A munkaügyi hatósági eljárásban az I. rendű alperes ügyvezetője is megerősítette, hogy a baleset munkaidőben és munkavégzés közben történt. Ezzel egybehangzó megállapítást tett a munkaügyi hatóság is. Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperes balesete munkaidőben és munkavégzés közben történt. A perben becsatolt helyszínrajz és műholdas felvétel alapján a szükséges mértékben beazonosítható volt a baleset helyszíne, annál részletesebb, konkrétabb helyszín meghatározás nem volt indokolt, mivel a rendelkezésre álló adatok alapján is megállapítható volt, hogy a baleset a helység szigetnyelv-öbölben elhelyezkedő munkaterületen következett be, amely a II. rendű alperes használatában volt. A baleset bekövetkezésének pontos körülményei szemtanúk hiányában nem voltak feltárhatóak. Az elesés közvetlen kiváltó oka nem volt megállapítható, az alperesek nem bizonyították, hogy a felperes balesete nem munkaterületen, illetve nem munkavégzés, hanem magáncélú tevékenység kapcsán, figyelmetlenség miatt következett be.

[15] Az elsőfokú bíróság az Mt. 221. § (4) bekezdése alapján - a munkaerőkölcsönzés tényére figyelemmel - alkalmazhatónak találta a kölcsönvevő és kölcsönbeadó egyetemleges felelősségére vonatkozó szabályokat. A felperes kikölcsönzése ténylegesen is megtörtént, mivel a munkaerőkölcsönzésre vonatkozó megállapodás létrejött, ezért az alperesek felelőssége az Mt. 217. § (1) bekezdése alapján állt fenn. Az elsőfokú

bíróság az Mt. 22. § (4) bekezdésére és 29. § (1) bekezdésére utalva kifejtette, jelen perben érvényesített kárigény szempontjából nem volt jelentősége annak, hogy az alperesek nem foglalták írásba a munkaerőkölcsönzésre vonatkozó megállapodásukat, mivel a megállapodás létrejötte bizonyított volt. Az érvénytelenül, jelen esetben az írásbeliség mellőzésével megkötött megállapodásból származó jogokat és kötelezettségeket pedig úgy kellett tekinteni, mintha a megállapodás érvényesen jött volna létre. Rámutatott, munkaerőkölcsönzés hiányában az Mt. 166. § (3) bekezdése alapján is megalapozott lett volna az alperesek egyetemleges marasztalása, mivel a felperes az I. rendű alperes utasítása alapján átmenetileg a II. rendű alperesnél végzett munkát a baleset bekövetkezésekor.

[16] Az elsőfokú bíróság kifejtette, munkaerőkölcsönzés esetén a kölcsönbeadó és a kölcsönvevő munkáltató megosztva gyakorolják a foglalkoztatással kapcsolatos jogokat, illetve teljesítik az ezzel összefüggő kötelezettségeket. Nincs lehetőségük a felelősség alóli mentesülésre külön-külön hivatkozni, mivel a kártérítési felelősségük csak egységesen bírálható el. Az Mt. 218. § (4) bekezdésére utalva kifejtette, hogy a foglalkoztatás során a munkavédelemért, az egészséges és biztonságos munkakörülmények megteremtéséért a kölcsönvevő munkáltató felelős. Ebből következően tényleges foglalkoztatóként jelen perben a II. rendű alperes vonatkozásában kellett vizsgálni a kártérítési felelősség alóli mentesülést eredményező okok, azaz az Mt. 166. § (2) bekezdésében foglaltak fennállását, ami kihatott az I. rendű alperes kártérítési felelősségének értékelésére is.

[17] Mindezek alapján megállapította, hogy a baleset a II. rendű alperes munkaterületén, munkavégzés közben következett be. A munkaterület a II. rendű alperes ellenőrzési körébe tartozott, ezért annak biztonságos kialakítása az ő kötelessége volt. A II. rendű alperesnek lehetősége volt arra, hogy ellássa a felperest munkavédelmi ismeretekkel, védőfelszereléssel, ezek hiányát ellenőrzési körében orvosolhatta volna. Nem bizonyított, hogy a felperes figyelmetlensége vezetett a balesethez, de önmagában ez nem lett volna elégséges az alperesek mentesüléséhez, mivel ahhoz kizárólagos és elháríthatatlan károkozó magatartás bizonyítása lett volna szükséges. Ehhez az elesés pontos kiváltó okát is tisztázni kellett volna (EBH 2019.M.13.). Az alperesek csupán feltételezéseket közöltek, bizonyítási indítványt azonban nem terjesztettek elő, ezért az elsőfokú bíróság nem találta megállapíthatónak, hogy a balesetet kizárólag a felperes elháríthatatlan magatartása okozta.

[18] Az elsőfokú bíróság a gondozási költségekkel és a gyógyszerköltségekkel kapcsolatban bizonyítottan találta a balesettel fennálló összefüggést, a költségek konkrét felmerülését és megszerzését. A nem vagyoni kártérítés körében pedig értékelte, hogy a felperes a gyógyulása ideje alatt akadályozott volt a mozgásában, fájdalmat volt kénytelen elviselni, pszichés tünetek nehezítették a mindennapjait, maradványállapota az idő, az életkor előrehaladtával tovább romolhat. Tartósan akadályozva van a mozgásában, mindez kihatott a családtagokkal való közös tevékenységekre, a hobbi tevékenységekre, a szabadidős mozgásra is. Mindezek alapján a felperes bizonyította a perben, hogy a keresetben előadott egyes vagyoni, továbbá a nem vagyoni kára a balesettel állt okozati összefüggésben.

[19] Az elsőfokú bíróság a gondozással kapcsolatos költségek megtérítése iránti igényt nem találta eltúlozotttnak, annak indokoltságát a szakértői vélemény is alátámasztotta. A gyógyszerköltségekkel kapcsolatban szintén bizonyítotttnak találta a keresetben foglaltakat. A Ptk. 355. § (1) bekezdésére utalva kifejtette, a nem vagyoni kártérítés a pénzben ki nem fejezhető károk ellentételezését szolgálja, annak összege meghatározásakor figyelembe kell venni a károsodás súlyát, tartósságát, a károsult életére gyakorolt hatását. Az elsőfokú bíróság az összecszerűség meghatározásakor figyelembe vette az Alkotmánybíróság 34/1992. (VI. 1.) AB határozatában kifejtetteket a nem vagyoni kárigény célját, funkcióját illetően. A felperes testi és lelki egészséghez fűződő személyiségi joga sérelmét alátámasztotta a szakvélemény, továbbá a perben meghallgatott tanúk vallomása. Eszerint a felperest a maradványállapota korlátozza a mindennapi tevékenységeiben, sérültek az emberi kapcsolatai és a szakmájában sem tud a továbbiakban elhelyezkedni, életkörülményei tartósan elnehezültek. Mindezeket értékelve az elsőfokú bíróság 1.500.000 forint nem vagyoni kártérítést talált az ügy körülményeivel arányban állónak.

[20] Az elsőfokú bíróság az Mt. 167. § (1), (2) bekezdésére hivatkozva nem találta bizonyítotttnak, hogy a felperes kármegosztást megalapozó, vétkes magatartásával hozzájárult a kár nagyságához, annak bekövetkezéséhez. Az alperesek csupán állítottak ezzel kapcsolatos körülményeket, azonban bizonyítási kötelezettségüknek nem tettek eleget. A felperes bizonyítottan eleget tett a rehabilitáció során az együttműködési kötelezettségének, részt vett az orvosi vizsgálatokon, tehát a kárenyhítési kötelezettségének eleget tett, vagyis a károk elhárítása érdekében úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható.

[21] Az elsőfokú bíróság a per tárgyának a Pp. 24. § (1) bekezdése alapján meghatározott értéke (2.633.193 forint) és a felperes javára megítélt összecszerűség alapján megállapította, hogy a felperes 40-60 %-ban lett pernyertes. Pervesztessége azonban jelentős mértékben abból eredt, hogy a bíróság a mérlegelési jogkörében a nem vagyoni kártérítés összegét a kereseti kérelemhez képest alacsonyabb összegben határozta meg. A vagyoni károk tekintetében kizárólag 58.000 forint tekintetében bizonyult a felperes pervesztésnek, ezért 2-98 % volt a pernyertesség-pervesztesség aránya a felperes javára. Az elsőfokú bíróság erre figyelemmel rendelkezett a perköltségről a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (továbbiakban: IM rendelet) 3. § (2) bekezdés a) pontja alkalmazásával.

A II. rendű alperes fellebbezése

[22] Az elsőfokú ítélettel szemben a II. rendű alperes terjesztett elő fellebbezést, melyben az elsőfokú ítélet megváltoztatásával személyét illetően a kereset elutasítását, illetve az egyetemleges kötelezés mellőzését kérte, továbbá a felperes marasztalását az első- és másodfokú perköltségeiben.

[23] Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság hiányos, egyoldalú megállapítások alapján téves következtetésekre jutott. A tényállás nem állt összhangban sem az eljárás adataival, sem a becsatolt okirati bizonyítékokkal, illetve az elsőfokú bíróság által hivatkozott jogszabállyal és a logika szabályaival sem. A Pp. 3. § (2) bekezdése, illetve 215. §-a, továbbá az Mt. 217. § (1) bekezdése, 218. §-a és 221. § (4) bekezdése megsértését állítva, súlyosan jogszabálysértőnek és megalapozatlannak találta az elsőfokú bíróság döntését az egyetemleges kötelezés tekintetében.

[24] A II. rendű alperes vitatta a munkavédelmi oktatással összefüggő ítéleti megállapítást, arra hivatkozva, hogy a 2013. december 6-i baleseti meghallgatási jegyzőkönyvben a felperes elismerte, hogy a munkafolyamatra és a munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági előírásokat megismerte. Elismerte továbbá, hogy egy alkalommal munkavédelmi oktatásban is részesült. Mindezt arra figyelemmel kellett értékelni, hogy a munkaviszonya a balesetet megelőzően röviddel, 2013. október 01-jén jött létre.

[25] Az elsőfokú bíróság nem tulajdonított megfelelő jelentőséget a Megyei Kormányhivatal Munkavédelmi és Munkaügyi Igazgatási, Szakigazgatási Szerve határozatának, melyben azt állapította meg, hogy a felperes munkáltatója a baleset időpontjában az I. rendű alperes volt. Az elsőfokú bíróság azt sem értékelte megfelelően, hogy a felperes nem tett egyértelmű nyilatkozatokat a munkáltató személyére, mivel korábban a D. Kft.-re vonatkozó munkaszerződést csatolt be, tehát a balesethez közeli időpontban még említést sem tett munkaerőkölcsönzésről, illetőleg a II. rendű alperes személyéről.

[26] A baleset bekövetkezésének körülményeit sem helytállóan értékelte az elsőfokú bíróság, mivel az I. rendű alperes is nyilatkozott az ügyvezetője útján arról, hogy bár a baleset munkaidőben, munkavégzés közben történt, az mégsem minősült munkabalesetnek. Az I. rendű alperes saját vizsgálata szerint ugyanis az elesés helyén semmilyen beszakadás, mentési nyom nem volt fellelhető. A terület felperes által történő megközelítése indokolatlan volt, tehát magáncélú tevékenység körében szenvedte el a balesetet. Az I. rendű alperes ügyvezetője emiatt nem is tekintette munkabalesetnek a felperes balesetét.

[27] Az elsőfokú bíróság azt a tényt sem értékelte megfelelően, hogy a hatósági határozatokban nincs megállapítás munkaerőkölcsönzésre vonatkozóan, holott erre különösen a felszámolás ténye okán az I. rendű alperesnek is érdekében állt volna hivatkozni. Ezzel szemben a munkaerőkölcsönzésre irányuló megállapodást a II. rendű alperessel egyezően cáfolta a per folyamán. vezető, akinek a felperes a balesetet bejelentette, szintén az I. rendű alperes alkalmazásában állt. A munkaerőkölcsönzés tényét mindkét alperes vitatta és ilyen megállapodásra vonatkozó irat sem volt fellelhető a perben. Ebből következően a munkaerőkölcsönzésre vonatkozó megállapodás fennállásának megállapítása téves volt. Az okiratok arra vonatkozó megállapítást tartalmaztak, hogy a felperes a II. rendű alperes helység telephelyén szenvedett el balesetet. Egy jogi személy telephelyén való tartózkodás, illetve munkavégzés még nem szükségszerűen alapozza meg a kártérítési felelősség fennállását, illetőleg a munkáltatói kártérítési felelősség fennállását.

[28] Az elsőfokú bíróság tévesen értékelte a telephely fogalmát is, mivel a helység terület, ahol a baleset történt, nem volt a II. rendű alperes telephelye. Az egy munkaterület volt, amely nem vitatottan a II. rendű alperes ellenőrzési körébe tartozott, tehát annak biztonságos kialakítására valóban volt ráhatása. A kérdéses munkaterület őrzését okirattal igazoltan nem az I. rendű alperes, hanem a eljárást segítő1 végezte vállalkozási szerződés alapján. Ezt egyébként maga a kft. is megerősítette közvetlenül írásban a bírósági eljárás során és nekik a felperes nem volt munkavállalójuk. Tekintettel arra, hogy sem a II. rendű alperes, sem a számára őrzés-védelmi feladatokat ellátó eljárást segítő1 nem foglalkoztatta a felperest és az általuk készített jelenléti ívet sem írta alá a felperes, ezért az elsőfokú bíróságnak azt a következtetést kellett volna levonnia, hogy a munkaerőkölcsönzés fennállására nem volt releváns bizonyíték a perben, illetve a II. rendű alperes azt bizonyította, hogy ilyen szerződéses jogviszony nem jött létre közte és az I. rendű alperes között, függetlenül attól, hogy a baleset területe a II. rendű alperes ellenőrzési körébe tartozott.

[29] A felperes lényegében illetéktelenül hatolt be a helység területre, ha érte is baleset, az bizonyosan nem a perbeli időpontban, mivel a területet őrző cég jelentése szerint akkor semmilyen érdemi esemény nem történt. A perbeli terület szakszerűen volt kialakítva felvonulási létesítmények megjelölésével. A logika szabályaival ellentétesen állapította meg az elsőfokú bíróság azt is, hogy a eljárást segítő1 őrzési tevékenysége nem zárta ki, hogy az I. rendű alperes munkaerőkölcsönzés keretében biztosítson munkaerőt a II. rendű alperes számára. Alapvető jelentőségű volt az elsőfokú bíróság megállapításaival szemben, hogy az I. rendű alperesnek nem volt tudomása arról, hogy kikölcsönözte volna a felperest a II. rendű alperes részére és ezt alátámasztó irat sem volt fellelhető.

[30] A munkaerőkölcsönzés létrejöttét a felperes volt köteles bizonyítani, ezért az elsőfokú bíróság a Pp. 3. § (2), (3) bekezdése megsértésével jutott arra a megállapításra, hogy írásbeli szerződés hiányában a felperes keresetében foglaltakat tekintette bizonyítottnak. Írásbeli szerződés nem állt rendelkezésre és a megállapodás tényét cáfolták az alperesek perbeli nyilatkozatai is. Az Mt. 217. § (1) bekezdésével ellentétes szóbeli megállapodás érvénytelen lenne, azonban még szóbeli megállapodást sem bizonyított a felperes. A II. rendű alperes vitatta az elsőfokú ítélet érvénytelenség és annak jogkövetkezményei körében kifejtett jogi érvelését is, mivel álláspontja szerint a kötelező alaki szabályok megsértése a jogviszony vagy az adott megállapodás létezését semmissé teszi, egy nem létező megállapodás alapján pedig nem lehet létrejött, illetve létező jogviszonyról beszélni.

[31] A II. rendű alperes kifejtette továbbá, hogy a Pp. 215. §-a megsértése azért valósult meg, mert az elsőfokú bíróság túlterjeszkedett a kereseti kérelemben foglaltakon, ítélete jogi indokaiba beemelte az Mt. 217. § (1) és 218. § (1) és (4) bekezdését annak ellenére, hogy a kereseti kérelem e jogszabályi hivatkozást nem tartalmazta.

[32] A II. rendű alperes fenntartotta a kártérítési felelősség alóli mentesülés körében előadottakat is. A megállapított nem vagyoni kártérítés összegét eltúlzottnak találta, mely tekintetben fenntartotta az elsőfokú eljárás során tett nyilatkozatait.

A felperes fellebbezési ellenkérelme

[33] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és a II. rendű alperes perköltség megfizetésére történő kötelezését kérte.

[34] Kifejtette, az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló peradatok és bizonyítékok helytálló mérlegelésével, a tényállás teljeskörű felderítése alapján jogszerű ítéletet hozott. Megfelelő jelentőséget tulajdonított a hiányos alperesi dokumentációnak, a tanúbizonyítási indítványok elmaradásának, illetve eredménytelenségének. Ugyanakkor az egyéb bizonyítékokat, vagyis a munkaügyi hatósági ellenőrzés adatait, a tanúk vallomásait, a munkabaleseti jegyzőkönyvek tartalmát helytállóan értékelte, azok adataiból megfelelő jogi következtetéseket vont le a munkaerőkölcsönzés és a baleset vonatkozásában. Munkavédelmi oktatásban nem részesült, a munkaterület nem volt kivilágítva, munkavédelmi felszerelést nem kapott és balesetveszélyes munkaterületen végzett munkát. Az alperesek nem bizonyították a kártérítési felelősség alóli mentesülésüket a bíróság a Pp. 3. § (3) bekezdésében foglalt tájékoztatása ellenére. Mindezekre tekintettel a kereseti kérelem a jogalap és az összecszerűség tekintetében is bizonyított volt.

A másodfokú bíróság döntése és annak jogi indokai

[35] A II. rendű alperes fellebbezése alapos.

[36] Az elsőfokú bíróság – a fellebbezéssel érintett körben - a lefolytatott bizonyítás adatait részben tévesen értékelte, téves jogi következtetéseket vont le, mindez kihatott az érdemi döntésre is.

[37] A másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között bírálta felül.

[38] A II. rendű alperes helytállóan hivatkozott a fellebbezésében arra, hogy az alperesek egyetemleges kötelezésére a munkaerőkölcsönzés alapján nem volt lehetőség az ezzel kapcsolatos körülmények bizonyíttósága hiányában.

[39] Az elsőfokú bíróság ítélete indokolásában maga is tisztázandó és alapvető kérdésnek tekintette, hogy a munkaerőkölcsönzésre vonatkozó iratok azért nem voltak fellelhetőek, mert azok nem is léteztek, vagy azért, mert azok a perben nem lettek becsatolva. Ezt a másodfokú bíróság azzal pontosítja, az egyértelmű és egybehangzó alperesi vitatás okán nem csupán az írásbeli megállapodás hiánya, hanem a munkaerőkölcsönzésre irányuló megállapodás létrejötte is bizonyítandó kérdés volt. Ezért nem volt elsődleges jelentősége annak, hogy nem értékelhető a munkavállaló terhére a munkáltató érdekkörébe tartozó, munkaviszonnyal összefüggő iratok csatolásának az elmaradása. A dokumentáció bizonyítékként történő becsatolása abban az esetben lehet perdöntő jelentőségű, amennyiben az ezáltal bizonyítandó, releváns tények megállapításának a perben csupán ez jelenti az akadályát. Az alperesek közötti – munkaerő- kölcsönzésre irányuló - megállapodás ténye azonban nem kizárólag a megállapodás csatolása útján volt bizonyítható. Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság nem tulajdonított megfelelő jelentőséget annak, hogy nem pusztán a megállapodás írásba foglalásának elmaradása, hanem a megállapodás létrejöttének az elmaradása volt tisztázandó a perben. Mindez alapvető kérdés volt a felperes keresetének elbírálása körében, tekintettel arra, hogy munkaerőkölcsönzésre hivatkozva kérte az I. és II. rendű alperesek egyetemleges marasztalását.

[40] A II. rendű alperes helytállóan hivatkozott fellebbezésében arra, hogy az elsőfokú bíróság - ezzel összefüggésben - a bizonyítékokat tévesen értékelte, illetve azoknak téves jelentőséget tulajdonított. Az elsőfokú bíróság figyelembe vette, hogy a felperes a helység szigetnyelv területen pont azt a feladatkört látta el, amire a munkaszerződése vonatkozott és a munkaszerződés munkaerőkölcsönzésre vonatkozó utalást tartalmazott. A munkaerőkölcsönzés tényét alátámasztó bizonyítékként értékelte tanú3 tanúvallomását, aki a felperes váltótársa volt, illetve a felperes lányának K.Sz.nak a közvetett információit a munkaerőkölcsönzés tényét illetően. Az elsőfokú bíróság mindezek alapján vonta le azt a következtetést, hogy a releváns munkaügyi dokumentáció benyújtása hiányában is bizonyított volt, hogy az I. rendű alperes munkaerőkölcsönzés céljából foglalkoztatta a felperest a II. rendű alperessel kötött megállapodás alapján a helység szigetnyelv-öböl munkaterület vagyonvédelme érdekében.

[41] Az elsőfokú bíróság a Pp. 3.§ (3) bekezdése, 206. §-a és a 164.§ (1) bekezdése téves alkalmazásával állapította meg a munkaerőkölcsönzés tényét. Tekintettel arra, hogy a megállapodás létrejötte is vitatott volt, a felperest elsősorban ebben a körben terhelte bizonyítás. Az alperesek közötti munkaerőkölcsönzésre irányuló megállapodás létrejöttét nem bizonyította aggálytalanul, vagyis ítéleti bizonyossággal a munkaszerződés tartalmának értékelése, mivel az a kölcsönvevő munkáltató megnevezése nélkül csupán egy utalást tartalmazott munkaerőkölcsönzésre. Munkaerőkölcsönzésre irányuló konkrét megállapodás tényét nem igazolta még közvetetten sem a balesettel összefüggő hatósági eljárás. Nem merült fel a munkaerő- kölcsönzési és a magán- munkaerőközvetítői tevékenység nyilvántartásba vételéről és folytatásának feltételeiről szóló 118/2001. (VI. 30.) Korm. rendelet szerinti feltételek fennállása sem. Nem volt bizonyított a munkáltatói jogok megosztása a foglalkoztatással kapcsolatos utasítások adása körében, illetve a bérfizetéssel kapcsolatos kötelezettségek megosztása sem. Az a tény, hogy tanú3 a felperes váltótársaként tanúvallomásában munkaerőkölcsönzésre hivatkozott, a megállapodás mindennapi

foglalkoztatást érintő tartalmi elemeinek ismerete hiányában, a munkáltatói jogkörök megosztására vonatkozó adatok ismerete nélkül nem alapozta meg a felperes keresetét a II. rendű alperessel szemben.

[42] A II. rendű alperes fellebbezésével ellentétben nem annak volt alapvető jelentősége, hogy a munkaerőkölcsönzésre vonatkozó megállapodás írásba lett-e foglalva, mivel a megállapodás szóban is létrejöhetett. Az írásbeliség elmaradása önmagában a jelen perben vizsgált kártérítési felelősség fennállását nem zárta ki, az érvénytelenséghez kapcsolódó, az elsőfokú bíróság által helytállóan értékelt jogkövetkezmények okán (Mt.29.§). Azonban az elsőfokú bíróság által figyelembe vett bizonyítékokból nem következett, hogy volt megállapodás az I. és II. rendű alperes között, amely ellenérték fejében a munkavállalók munkaerő-kölcsönzés keretében történő átengedésére, foglalkoztatására vonatkozott. Nem volt bizonyíték arra, hogy miként alakult a munkavégzéssel összefüggő utasítás adás, a mindennapi foglalkoztatás, a bérfizetés rendje, hogyan oszlottak meg az ezzel kapcsolatos feladatok a két alperes között. A felperes a 2019. június 20-i tárgyaláson több évvel a keresetlevél benyújtását követően utalást tett arra (86. sz. jkv.), hogy P.F.től kapott utasításokat és P.F.től kapta a fizetését, aki a II. rendű alperes művezetője volt. Ezzel kapcsolatban azonban bizonyítási indítványt nem terjesztett elő. Peradat, hogy a felperes a balesetet vezetőnek, tehát az I. rendű alperes munkavállalójának jelentette be, a munkáltatói jogok megosztását, a munkáltatók közötti megállapodás fennállását ez a tény azonban nem támasztotta alá.

[43] A másodfokú bíróság ennek kapcsán hivatkozik az Mt. XVI. fejezete 214. §-ában foglaltakra, melynek a) pontja szerint a munkaerő-kölcsönzés az a tevékenység, amely keretében a kölcsönbeadó a kölcsönzés céljából vele munkaviszonyban álló munkavállalót ellenérték fejében munkavégzésre a kölcsönvevőnek ideiglenesen átengedi (kölcsönzés). Az I. és II. rendű alperes között létrejött ilyen tartalmú megállapodás bizonyítása lett volna szükséges annak érdekében, hogy az Mt. 221. § (4) bekezdése alapján jogalap legyen az I-II. rendű alperesek egyetemleges marasztalására. Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság nem látta bizonyítottnak a munkaerő-kölcsönzés fennállását, ezért nem látott lehetőséget a II. rendű alperes – I. rendű alperessel egyetemlegesen történő - marasztalására.

[44] Az elsőfokú bíróság kifejtette, munkaerőkölcsönzés bizonyítottsága hiányában is megalapozta volna az alperesek egyetemleges felelősségét az Mt. 166. § (3) bekezdése. Ennek kapcsán a másodfokú bíróság kiemeli, hogy a hivatkozott jogszabályhely az Mt. 53. §-a körében foglaltak alapján teszi lehetővé a más munkáltatónál foglalkoztatott munkavállaló esetében a munkáltatók egyetemleges felelősségére vonatkozó szabályok alkalmazását. Az Mt. 53. §-ában foglaltak alkalmazását megalapozó, a munkaszerződéstől eltérő foglalkoztatás körülményeire a felperes nem hivatkozott. Ugyanakkor, mint téves jogszabályi hivatkozást a másodfokú bíróság ezeket a körülményeket is értékelése körébe vonta és megállapította, hogy a peradatok, illetve a bizonyítékok alapján nem lehetett megállapítani azt sem, hogy a felperes a munkavégzés helye tekintetében a munkaszerződéstől eltérő módon volt foglalkoztatva. Az őrző-védő tevékenység jellegéből szükségszerűen következik ugyanis, hogy a munkavállaló a munkáltató által kijelölt területek, objektumok őrzésére köteles. Ezért önmagában abból a tényből, hogy a felperes a munkaköri feladatait nem az I. rendű alperes székhelyén, illetve telephelyén, hanem egy másik cég használatában lévő területen volt

köteles teljesíteni, nem alapozta meg az Mt. 53. §-a alapján az Mt. 166. § (3) bekezdése szerinti felelősségi szabályok alkalmazását.

[45] Mindezek alapján a másodfokú bíróság a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 253. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú ítélet fellebbezéssel érintett részét akként változtatta meg, hogy a II. rendű alperessel szemben a keresetet elutasította és mellőzte a kötelezését a felperest megillető perköltség, az eljárási költségek és az eljárási illeték megfizetésére is. A kereset II. rendű alperessel szemben történő elutasítása miatt nem volt indokolt a kártérítési felelősség alóli mentesülés és a nem vagyoni kártérítés összegére vonatkozó fellebbezési kérelem érdemi vizsgálata.

Záró rendelkezések

[46] A felperes a fellebbezési eljárásban, illetve a II. rendű alperes vonatkozásában az elsőfokú eljárásban is pervesztes lett, erre tekintettel a II. rendű alperes a fellebbezésében megalapozottan igényelte az első- és másodfokú eljárás tekintetében a perköltsége megtérítését, figyelemmel a Pp. 78.§ és 79. §-aiban foglaltakra. A másodfokú bíróság a perköltség összegét az IM rendelet 3. §-a alapján határozta meg, mely során figyelembe vette, hogy a II. rendű alperes jogi képviselője áfa-mentes.

[47] A felperest munkavállalói költségkedvezmény illette meg, melyre tekintettel a felperest terhelő fellebbezési illetéket az állam viseli a jelen eljárásban alkalmazandó, a költségmentesség alkalmazásáról a bírósági eljárásban szóló 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13., 14. §-a alapján. A II. rendű alperes a fellebbezésével egyidőben sürgősen szükségtelenül lerótt fellebbezési illeték visszatérítése iránt az illetékekről szóló 1990. évi XCIII törvény (Itv.) 80.§ (1) bekezdése alapján kezdeményezhet eljárást.

[48] A másodfokú bíróság a fellebbezést a veszélyhelyzet során érvényesülő egyes eljárásjogi intézkedések újbóli bevezetéséről szóló 112/2021. (III. 6.) Kormányrendelet 27. § (1), (2) bekezdése értelmében tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2021. március 23.

dr. Orosz Andrea s.k.
a tanács elnöke

dr. Laczó Adrienn Lilla s.k.
előadó bíró

dr. Szalai Beatrix s.k.
bíró